

PRAVDY A MÝTY o křečových žilách

Zdědili jste sklon ke křečovým žilám? Znamená to, že žilní stěna není pevná a silná, kvůli čemuž se žíla někde rozšíří a pak se zvětšuje. Pomůžou kompresní punčochy?

text Lucie Šilhová / foto Adobe Stock a archiv

► **Může křečová žíla vzniknout jinde než na noze?** Může. Většinou se objeví na nohách, a to kdekoli, ale u dam se křečové žíly objevují i v oblasti pánevní nebo pohlavní, a to nejčastěji po druhém a dalším těhotenství. Samotná příčina je většinou v malé pánvi, odkud žíly jdou po vnitřní a zadní straně stehna dolů. Jsou ale i takové varixy, které vzniknou při chorobách jater vinou žilního přetlaku. Vyskytnou se v jícnu a léčí se jinak než ty na nohou.

► **Kompresní punčochy potíže vyřeší.** Ne, křečové žíly vyřeší jen operace. Žádný konzervativní způsob léčby, tedy ani kompresní punčochy, ani léky, nepomůže. Nicméně kvalitní zdravotní elastické punčochy doporučuji všem osobám s křečovými žilami. Jsou totiž prevencí dalšího rozšiřování stávajících křečových žil i komplikací v podobě zánětů žil – trombóz. Kompresní punčochy postačí na tu dobu, než pacient podstoupí operaci.

► **Operaci se nevyhnete.** Je to tak, někteří pacienti se jí sice oddalují, ale většinou je okolností na operační sál nakonec dotlačí. Je mrzuté, když u váhajících dojde ke komplikaci, která samozřejmě celý proces léčby prodlouží i se všemi problémy, které to s sebou nese. Je lepší přijít co nejdříve a nechat si poradit.

► **Křečová žíla je hlavně estetický problém.** Určitě ne, když budete řešení problému odkládat, hrozí vám povrchní zánět žil, ze kterého se po delší době stane hluboká trombóza. Oba typy zánětu skrývají velké nebezpečí, protože sražená krev se může utrhnout a doputovat až do plic, kde ucpe plicní tepny. To už je embolie, při které jde o život.

► **Křečové žíly se dají úplně vyléčit.** Ano i ne. Křečové žíly lze vyřešit tak, aby se v místě vzniku už podruhé neobjevily. To se nám daří dobře. Je ale třeba pacienta upozornit, že dispoziční samotnou léčit neumíme a je možné, že na jedné či dru-

hé noze se problém objeví znovu, byť ne na stejném místě. I přesto, že jde o dědičnou záležitost, může samozřejmě pomoci i prevence. Problém je každé statické zaměstnání, buď sedavé, nebo naopak takové, při kterém dlouho stojíte. To pro křečové žíly není nejvhodnější, ale řešit se to dá již zmíněnými punčochami, které zabrání dalšímu rozvoji křečových žil. Další velký problém pro jejich rozvoj je nadváha a kouření.

► **Když se žíla odstraní nebo vyřadí z provozu, nebude v těle chybět?** Ne, protože žíla vůbec nefunguje, dá se říci, že je z normálního provozu vyřazena již před operací. Proto po operaci nechybí, ba naopak. Organismus se zbaví patologie, která by mohla způsobit komplikace.

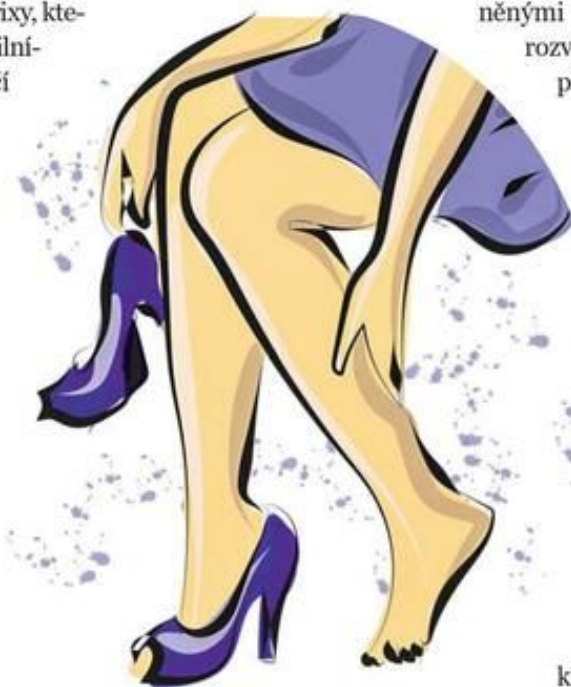
► **Křečové žíly jsou vždy vidět.** Ano, a někdy jsou i docela bolestivé. Postižený vnímá různé obtíže od bolestí přes tlaky. Klasickým příkladem jsou neklidné nohy a noční křeče, po kterých se křečové žíly jmenují. Je to celý velký soubor obtíží, který vede k tomu, že si člověk začne nohou víc všímat. Pak je vhodné udělat poctivé klinické, a hlavně duplexní ultrazvukové vyšetření, kde zjistíme, nakolik postižený je žilní systém – povrchní, nebo i hluboký.

► **Léčba vyžaduje hospitalizaci.** To už neplatí. Dnes máme obrovskou paletu variant, v současnosti jsou nejlepší možnosti katetrizační metody. Hotové jsou většinou do dvou hodin, po dalších dvou hodinách může jít pacient v doprovodu domů. Stále je zde příležitost klasického odstranění křečových žil při větší chirurgické operaci. Metoda z roku 1905 se používá v podstatě stále stejně. Když se správně a kvalitně provede, má dobrý efekt. Ale je třeba splnit dvě podmínky. Aby byla metoda indikována u „správných“ křečových žil, což je asi 30 procent nálezů. U zbylých 70 procent je málo a krátkodobě účinná. Druhá podmínka je, že operace musí být provedena naprosto precizně. Pak vám zákrok pomůže napořád.

Náš odborník
MUDR. OTA SCHÜTZ

chirurg, primář Žilní kliniky

ANKETA

Kdo platí v restauraci – žena, nebo muž?

**MUDR. OTA
SCHÜTZ**
primář Žilní kliniky

To je výjimečná situace, kdy emancipace, která jinak v mnohém změnila postavení žen, neplatí. Protože žena útratu v restauraci zásadně nehradí nikdy.

**MICHAL
ZAPOMĚL**
kadeřník

Vždy by měl platit muž. Je pravda, že v dnešní době občas trošku s emancipovanými ženami „zápasím“. Snažím se jim ale toto nepsané pravidlo vždy vysvětlit se vsí úctou.

**ZDENĚK
LHOTÁK**
fotograf

V restauraci s manželkou nebo dcerou zásadně a bez diskuse platím já. Jenom občas si od jedné či druhé nenápadně pod stolem převezmu hotovost.

ANKETA

Nejhezčí vzpomínka na společný čas s maminkou?

**MICHAL
ZAPOMĚL**
kadeřník

Je aktuální. Teď o víkendu jsme proseděli půl dne s kávou, jejím skvělým štrůdlem a povídáním. Miluji svou maminku, a pokud jste viděli český film Pelíšky, tak „pelíškování“ máme spolu dodnes.

**MUDR. OTA
SCHÜTZ**
primář Žilní kliniky

Je zasunutá v podvědomí, a to na rané okamžiky mého života, když jsem byl kojený.

**ZDENĚK
LHOTÁK**
fotograf

Když jsem fotografoval slévárnu, kde maminka vykonávala fyzicky náročnou práci, mile mě překvapilo, jak je šťastná. Taky mě naučila dělat palačinky a vzpomenu si na ni, kdykoliv na ně dostanu chuť.